

FOGAT *hírek*

ÚJ NEVEK A BAJNOKI SERLEGEKEN

Áprilisban rendezték a fedett pályás fogathajtó országos bajnokság döntőjét Szilvássváradon, a Lipicai Lovasközpont stadionjában, a veszélyhelyzeti előírásoknak megfelelően a szabadtéri pályán. Az EHV-1 herpeszvírus-járvány kitörése után itt nyílt első alkalommal lehetőségük a hajtóknak a versenyzésre. Hat kategóriát hirdettek meg a kiírásnak megfelelően nyílt orszá-

gos bajnokságként, és összesen 57 fogathajtó vett részt.

A Magyar Lovassport Szövetség támogatásával a versenyen összesen 2 millió forint pénzdíjat osztottak ki a helyezettek között, ami rekordösszegnek számít a szakág történelmében.

A járványügyi helyzetre való tekintettel a versenyt zárt kapuk mögött, nézők kizárá-

sával, és szigorú előírások betartása mellett rendezték meg. A hajtók és a személyzet is felelősségteljesen betartotta a szabályokat, és egy remek hangulatú versenynappal zárult a „fedett pályás” versenyszezon.

A fedett pályás szezon új fogathajtó magyar bajnoka póni egyes kategóriában Szajkó Liliána lett, póni kettes fogattal Polgár Anna, az egyes fogat kategóriában Mráz László András, a CAN-C kettes fogat kategóriában Sarka István, a CAN-A/B kettes fogat kategóriában ifj. Fekete György, a négyes fogatok mezőnyében pedig ifj. Dobrovitz József nyert.

Az elmúlt évi dobogós hajtók közül mindössze hatan tudtak az idei fedett pályás ob-döntőben dobogóra kerülni: a póni egyes kategóriában versenyző Szunyogh Bence (tavaly harmadik volt, idén második); az egyes fogatok mezőnyében ifj. Bozsik József (tavaly győzött, idén bronzérmes); a CAN-A/B kettes fogat kategóriában Fe-

SZILVÁSVÁRADI FOGATOK A DÖNTŐN

Hosszú évek után az Állami Ménesgazdaság Szilvássváradot négy fogat is képviselte a fedett pályás fogathajtó országos bajnoki döntőn. Az Európa-bajnokságra készülő Váczi István (4.) és ifj. Galbács Ferenc (6.) négyes fogat, az intézmény vezetője, Cseri Dávid (18.) „első bálózóként” CAN-A/B kettes fogat kategóriában hajtott, míg a legfiatalabb szilvási hajtó, Polgár Anna meg is nyerte a póni kettes fogat kategóriát.

Szilvássváradon az év egyik legjobban várt fogathajtó eseménye a közel tíz év után megrendezésre kerülő nemzetközi fogathajtóverseny lesz július 22. és 25. között. Ekkor avatják majd fel az új maratonpályát, a négyesfogathajtó Európa-bajnokságra készülő mezőnynek pedig felkészülési verseny, és egyben világtupa-forduló is lesz az esemény.

EREDMÉNYEK

A FEDETT PÁLYÁS FOGATHAJTÓ OB BAJNOKAI ÉS HELYEZETTJEI

Póni egyes fogat

1. Szajkó Liliána (Idős Jámbor Vilmos LSE)
2. Szunyogh Bence (Balogh-Liget LK)
3. Juhász Péter (Besenyőtelki LHE)

Póni kettes fogat

1. Polgár Anna (Szilvásváradai LSKE)
2. Papcsák Balázs (Napkori Hagyományörző LK)

Egyes fogat

1. Mráz László András (Champions Team LKE)
2. Kun Andrea (Tápiósági Lovas SE)
3. Ifj. Bozsik József (Tápiósági Lovas SE)

CAN-C kettes fogat

1. Sarka István (Nyírbátori LE)
2. Magyar Zoltán (Marcali Város Szabadidő SE)
3. Linczenbold Gergő (Napkori Hagyományörző LK)

CAN-A/B kettes fogat

1. Ifj. Fekete György (Nyírbátori LE)
2. Fekete György (Nyírbátori LE)
3. Ifj. Simon József (Vin Bau SE)

Négyes fogat

1. Ifj. Dobrovitz József (Vecsés SE LSZ)
2. Dobrovitz József (Vecsés SE LSZ)
3. Tóth Simon Sándor (Vecsés SE LSZ)

- 1. Az egyes fogat kategóriát Mráz László nyerte
- 2. A póni kettes fogatok friss bajnoka, Polgár Anna
- 3. Tóth Simon Sándor, az ob meglepetésemberé bronzérmes lett
- 4. Váczi István
- 5. Négyes fogat kategóriában ifj. Dobrovitz József nyerte a fedett pályás bajnokságot
- 6. Ifj. Galbács Ferenc
- 7. Cseri Dávid

→ FOGATHAJTÁS

- 1. Dobrovitz József, akinek az elmúlt évi bajnoki arany után az ezüst is fényesen csillog
- 2. Három kategória – a póni egyes és kettes fogat, valamint a nagyló egyes fogat – győztesei és helyezettei a dobogón

kegye György (tavaly győzött, idén ezüstérmes) és ifj. Simon József (tavaly második, idén harmadik); a négyes fogatoknál pedig ifj. Dobrovitz József, aki tavaly bronzérmes szerzett, idén megnyerte a kategóriát, valamint Dobrovitz József, aki tavaly első, az idén pedig második lett.

A legtöbben kettes fogattal versenyeztek, CAN-C-ben 18, CAN-A/B kategóriában 19 induló állt rajthoz. Mindkét kategóriában nyírségi hajtósiker született: a CAN-C kategóriát Sarka István nyerte, a CAN-A/B-ben pedig ifj. Fekete György került ki győztesen az édesapjával vívott családi párbajból, míg az elmúlt évi ezüstérmes ifj. Simon József ezúttal harmadik helyre lépett fel a dobogóra. A négyesfogathajtókban hármassági siker született: ifj. Dobrovitz József nyert az elmúlt évi bajnok, Dobrovitz József előtt, míg Tóth Simon Sándor harmadik helyen zárta az idei fedett pályás ob-döntőt.

FOTÓ: PINTÉR ANDRÁS

BÚCSÚZUNK

KRIZSÁN JÓZSEF

(1955–2021)

A kecskeméliek korábbi sikeres kettesfogathajtójától családja, rokonai, ismerősei, sportbarátai április 20-án vettek végső búcsút Kecskeméten, a Köztemetőben.

GALAMBOS SÁNDORNÉ

(1955–2021)

Türelemmel viselt hosszú betegség után elhunyt Magdika, a füzessgyarmati hirtő- és kocsigyártómester Galambos Sándor felesége, aki a cég egyik, ha nem a legfontosabb láncszeme volt évtizedeken át. Családja, rokonai, ismerősei, a fogathajtók nagy családjának képviselői április 10-én a füzessgyarmati temetőben vettek tőle végső búcsút.

RÉDEI SÁNDOR (1937–2021)

Az alföldi Poroszlón született, lovak iránti szeretete innen ered. Fialat korában síklovasként és ugrólovasként versenyzett, edzői voltak Schaurek Ottmár, Szemere Csaba. Poroszlón az MSZB tsz kisbéri lovait lovagolta, ahol egyébként a legendás fogathajtó Toepler István volt a ménesvezető. Klasszis ugrólova Tekla volt. Egy gerincsérülés miatt a lovaglást abba kellett hagynia és áttért a fogathajtásra. Poroszlóról a Nőiincsi tsz-be került, ahol Madácsi László volt a tévészelnök és a fakótevezet-je. Itt kezdett el fogatot hajtani, kettes és négyes fogatot. Később Üllőre került, telepvezetőnek Tornyoslóbra. Évekig tagja volt a négyesfogathajtó válogatottnak. Rendszeresen részt vett Veronában a Fieracavallin, Essenben az Equitania kiállításon, és más kiemelt helyeken, ahol a gálaműsorban nagy szerepeket kapott. Nyugdíjas éveiben nóniusz fogatokat hajtott. Nagyon jó érzékű lovas és fogathajtó volt, mindig lehetett rá számítani bármilyen, lóval kapcsolatos ügyben. Emlékét a magyar lovas társadalom örökké megőrzi!

Bálint Gábor

ELHUNYT FÜLÖP HERCEG

AZ FEI KORÁBBI ELNÖKE, ANGOL VÁLOGATOTT NÉGYESFOGAT-HAJTÓ VOLT

Április 9-én jelentette be a Buckingham-palota, hogy meghalt Fülöp herceg. A brit monarchiában leghosszabb ideje regnáló uralkodó hitvese, II. Erzsébet királynő „ereje és támasza” 99 éves korában hunyt el. Fülöp herceg a magyar lovassport, kiemelten fogathajtósportunk fő támogatója volt a szárnybontogatás idején, a hetvenes években. Az angol válogatott tagjaként világ- és Európa-bajnokságokon versenyzett a legendás, Várady Jenő által vezetett magyar négyesfogathajtóikkal.

A világ és Európa-bajnok magyar fogathajtók, valamint a magyar lovastársadalom nevében a Magyar Lovassport Szövetség elnöke, Lázár Vilmos az alábbi gondolatokkal emlékezett Fülöp hercegre.

„Már diplomáciai útra tereltük azt a leve-
lünket, amelyben a szeptemberi, jubileumi budapesti négyesfogathajtó Európa-bajnokságra készülődve hálás köszönetünket fejeztük ki Fülöp hercegnek a világ lovassportja, jelesen honi lovassportunk érdekében kifejtett történelmi léptékű támogatásáért. A sors közbeszólt! Rendezvényünket őfelsége előtti főhajtással, emlékének ajánljuk” – fogalmazott Lázár Vilmos.

Mint felidézte, a királynő férje, Fülöp herceg 1921-ben született. A második világháború idején a brit hadseregben szolgált, 1947-ben vette feleségül a későbbi királynőt. Ő volt az angol-brit monarchia több mint 1200 éves történetének legidősebb királyi családtagja.

Visszavonulásáig igen aktívan élt. Összesen több mint 22 ezer – évente átlagosan közel 400 – hivatalos programot teljesített, 600-nál is több külföldi látogatást tett, 5500 beszédet tartott. 780 társadalmi és jótékonyági szervezet elnöke, fővédnöke vagy tagja volt.

Fiatalabb korában lelkes vadász volt, nagy érdeklődést tanúsított a vadvilág iránt. Az edinburghi herceg ösztöndíjjal segítette a fiatalokat önfejlesztésük kibontakozásában, a közszolgálatokon és testnevelési programokon keresztül.

Többnyire a sport, azt oktatás, a környezetvédelem és az ipar fellendítése iránt el-

kötelezett szervezetekben vállalt szerepet. Az 1956-ban alapított, fiatalokat segítő programjaiban a világ több mint 140 országában nyerhettek el a pályázati lehetőséget. A sport iránti elköteleződése mindig is nyilvánvaló volt. 1971-ig lovaspólózott, majd áttért a fogathajtásra. Emellett a tengeren és a levegőben is otthonosan érezte magát. Élénken érdeklődött a vitorlázás iránt, és több mint 5000 repült órát tudhatott maga mögött.

Az 1921-ben a svájci Lausanne-ban, nyolc tagállammal megalakult Nemzetközi Lovas Szövetség (FEI) kongresszusa 1969-

ahhoz, hogy ezt a megtisztelő feladatot Magyarország kapja, tekintettel régi hagyományaira a lótenyésztés és fogathajtás terén, valamint az európai versenyeken részt vett magyar csapatok nagy hírnevére és magas színvonalára. Remélem, hogy ez a hajtóbajnokság az ilyen versenyek hosszú sorát nyitja meg, és ösztönzést ad a hajtás művészetére és sportja fejlődésének az egész világon. Az első hajtó Európa-bajnokságot nagy örömmel megnyitottnak nyilvánítom.”

Őfelsége elismerő szavai azért is estek különösen jól a magyar fogatsport szá-

FOTÓ: AZ ABONYI CSALÁD ARCHIVUMÁBÓL

ben választotta elnökévé. Ekkortól a fogathajtást hivatalos versenyággá nyilvánították, a militaryversenyek tapasztalatai alapján elkészítették az első fogathajtó versenyszabályzatot.

Ötven évvel ezelőtt ezekkel a szavakkal nyitotta meg Budapesten az I. Négyesfogathajtó Európa-bajnokságot: „A Nemzetközi Lovas Szövetség célja, hogy lehetővé tegye a világ minden részének lovasai számára, hogy azonos szabályok szerint vetélkedhessenek egymással a díjlovaglásban, a díjjugatásban, a háromnapos versenyben és most a hajtásban is. Amikor a Nemzetközi Lovas Szövetség közgyűlésén a résztvevő magyar küldöttség az ez évi Európa-bajnokság rendezési jogát kérte, szívesen járultunk hozzá

mára, mert attól a köztisztelendő méltóságtól érkeztek, aki nem csupán a szövetség első embereként, hanem későbbi gyakorló fogathajtó világbajnokként is elévülhetlen érdemeket szerzett a sportág fejlesztésében.

Ezen kívül is többször járt Magyarországon. 1978-ban a kecskeméti, 1984-ben a szilvásváradai világbajnokságon a brit csapat tagjaként versenyzett.

„Éppen én voltam a Nemzetközi Lovas Szövetség elnöke, amikor elkezdtük lefektetni a fogatversenyek nemzetközi szabályzatát. Akkor jött a gondolat, az isteni szikra, hogy a fogathajtás átvehetné nálam a pólo szerepét. Így is történt. Igen nagy feladatnak bizonyult, de mérhetetlen sok örömet és elégedettséget is jelentett

számomra. Különösképpen boldoggá tett az a tény, hogy még mindig alkalmas vagyok a lovakkal való dolgozásra. Továbbá én vagyok azon kevés elnökök egyike a nemzetközi sportszövetségben, vagy talán az egyetlen olyan elnök, aki saját sportjának egyúttal aktív nemzetközi versenyzője is. Ennek következtében egyaránt szimpatizálok a fogatsport versenyzőivel, bíróival, tisztségviselőivel, rendezőivel és bizottsági tagjaival, akik annyi erőfeszítést tesznek a versenyzők meglegedése érdekében” – mondta a L'Année Hippique-ben.

A fotókon látható többszörös világ- és Európa-bajnokunk, Abonyi Imre, valamint Fülöp herceg között igazi emberi és sportbarátság szövődött a fogathajtás kapcsán. A kölcsönös tiszteleten alapuló barátságuk egyik jele volt, hogy a kecskeméti világ bajnokságon Fülöp herceg Abonyi Imrét kérte a fogatára versenybírónak.

Végül: amikor évekkel később a királynő Magyarországra jött, sokak meglepetésére a herceggel együtt Bugacra is ellátogatott.

Őszinte tisztelettel adózunk Fülöp hercegnek, aki a közelmúltban megjelent könyvéhez küldött előszavában írta: „A magyar, mint lovas nemzet kezdettől fogva nagyszerű eredményeket ért el a fogathajtásban” – idézte fel Lázár Vilmos, a Magyar Lovassport Szövetség elnöke.

Lapzártánk utánra, az április 23–25. közötti hétvégére írták ki az idei fogathajtó szabadtéri idénnyitót, a Bács-Kiskun megyei Hetényegyházán négy korábbi világbajnok – Lázár Zoltán, ifj. Dobrovitz József, ifj. Nagy Tibor, valamint Dobrovitz József – is jelezte indulási szándékát.

Előzetesen nyolc kategóriában 38 fogathajtó nevezett, a legnépesebb a világbajnokságra készülő kettes fogatok mezőnye, ahol 18 induló neve szerepelt lapzártakor a nevezési listán. Az idei négyesfogathajtó Európa-bajnokságra készülő mezőnyben nyolc válogatott hajtóra számítottak. Mindenesetre az előzetesekből úgy tűnik, többen az első válogaton, a május 6–9-re kiírt mezőhegyesi versenyen állnak majd rajthoz a világ- és Európa-bajnokságra készülő hajtóink közül.

Az eredményekről a júniusi Pegazusban számolunk be.

FÜLÖP SÁNDOR ESETE FÜLÖP HERCEGGEL

Fülöp herceg halálhíréről értesülve április 9-én este hívott fel telefonon a Hetényegyházán élő Fülöp Sándor négyeseres világ- és négyszeres Európa-bajnokunk, hogy megossa a 1972-es felejthetetlen élményét, ezzel adózva őfelsége emlékének.

„1972-ben, a windsori nemzetközi versenyen rendkívül megtisztelő módon Fülöp herceg volt a fogatbíró. Kérésére a maraton szakaszon végig megbeszéljük a hajtásom mozzanatait, hogy mit, miért, hogyan csinállok. Minden érdekelt, mert rá egy évre kezdett hivatalosan hajtani.

A kastély előtti célnál több ezres tömeg várta a herceget.

Odáig merészkedtem, hogy az ülésládából kivettem egy díszdobozos kecskeméti barackpálinkát és – protokoll ide vagy oda – köszönettel átnyújtottam a nagytiszteletű fogatbírómnak. Meglepetésemre felbontotta a dobozt, felnyitotta az üveget, majd a doboz kispoharai közül egyet feltöltött, és a közönség ovációja közepette még a kocsimon állva megitta.

Lement a versenynap. Délután négy-öt óra magasságában egy medvekcsmás testőr kereste Mr. Fülöpöt. Nagy volt az ijedtség, lehet hazautazni. A medvekcsmás felvezetett a kastélyba, bevitt egy hatalmas terembe. Pár percen belül érkezett Fülöp herceg, mutatta, hogy a terem három falán végigfutó vitrinekben a világ minden tájáról érkezett italkülönlegességek sorakoznak. Meginvitált, hogy válasszak egyet. Egy finom whiskyt kértem, koccintottunk. Később a világversenyeken az istállóknban többször meglátogattam. Koccintottunk – a jófajta barackpálinkával.”

Összeállította: baraa – press sport

FOTÓ: A FÜLÖP CSALÁD ARCHIVUMÁBÓL